

Zmiernenie dopadov klimatických zmien v Kladzanoch

V rámci **Výzvy poslancov Prešovského samosprávneho kraja (PSK) 2024** (program a podprogram: Podpora životného prostredia a rozvoj environmentálneho povedomia) podporil PSK projekt obce Kladzany „**Zmiernenie dopadov klimatických zmien v Kladzanoch**“ sumou **2.500,- €**.

Projektom „**Zmiernenie dopadov klimatických zmien v Kladzanoch**“ sa snažíme riešiť tri súčasné páľčivé problémy:

- 1) adaptácia na klimatické zmeny - ponechávame vodu v krajine a ochladzujeme mikroklimu ovzdušia,
- 2) vodozádržnými opatreniami znižujeme riziko príválových povodní,
- 3) zlepšenie životného prostredia v centre obce – zrevitalizujeme zanedbané verejné voľne prístupné priestranstvo (850 m²).

Obec v rokoch 2010 až 2023 zrealizovala niekoľko adaptačných opatrení (dažďové záhrady, záhradné jazierka, vegetačná strecha) v intraviláne (zastavanom území) obce. Projektom „**Zmiernenie dopadov klimatických zmien v Kladzanoch**“ obec Kladzany pokračuje v realizácii adaptačných opatrení na zmeny klímy. Zo striech obecných budov sme presmerovali zrážkovú vodu z jednotnej kanalizačnej sústavy a odvedli ju do dažďovej záhrady. Súčasťou je aj výsadba okrasnej zelene, miestnych tradičných stromov a krov. Pribudli prvky drobnej architektúry (altánok, lavičky, nosič informačnej tabule). **Staré asfaltové cestičky v parku sme nahradili chodníkmi s priepustným povrchom.**

Snahou bolo, aby materiály na výstavbu (drevo, kameň) boli z regiónu, na dodávateľské práce sme takisto využívali miestnych remeselníkov a živnostníkov (tesár, záhradník, terénne úpravy a výkopové práce), výsadba miestnych pôvodných druhov zelene, stromov. Čo najviac sme využili prírodné materiály a domáce zdroje, zachovávame identitu vidieckeho (dedinského) prostredia. Realizáciou projektu posilňujeme súdržnosť komunity, zlepšujeme ochotu zapájať sa do dobrovoľníckej práce, zvyšujeme záujem a zodpovednosť za veci spoločné a verejné.

Názorné príklady adaptačných opatrení spolu už s doteraz zrealizovanými dažďovými záhradami a záhonmi (spolu 5 ks), zrekonštruovanou 100-ročnou studňou, chodníkmi s priepustným povrchom (120 m), záhradnými jazierkami (2 ks), vegetačnou strechou (1 ks) majú trvalo pôsobiť na zmenu myslenia ľudí v oblasti zmeny klímy, zlepšovať životné prostredie (hlavne ochladzovať mikroklimu) a predchádzať bleskovým povodňami v areáli v centre obce. Vzhľadom na svoju polohu a vybavenosť je priestor navštevovaný všetkými obyvateľmi obce a jej návštevníkmi. Chceme, aby sa celý areál stal inšpiráciou pre každého (jednotlivec, samospráva, organizácia, právnická osoba), že jednoduchými opatreniami môže ktokoľvek riešiť súčasné problémy spojené s klimatickými zmenami.

Realizácia chodníkov s priepustným povrchom - "modré" adaptačné opatrenie revitalizácia a skrášenie zanedbaného verejného priestranstva výsadba novej zelene - "zelené" adaptačné opatrenie, má prispieť k zmene myslenia ľudí - zodpovedné narábanie so zrážkovou vodou v krajine, aby pomáhala hlavne pri adaptácii na zmeny klímy.

Obec Kladzany podľa prijatej lokálnej adaptačnej stratégie na zmenu klímy v roku 2024 z vlastných prostriedkov a s finančnou podporou ďalších donorov zrealizovala ďalšie 2 vodozádržné prvky (dažďové záhrady) a zrevitalizovala ďalšie verejné priestranstvo v centre obce Kladzany.

Projekt je podporený z rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja